Finland Festivals

Eerikinkatu 3 B
FI-00100 Helsinki
www.festivals.fi

Lausunto sivistysvaliokunnalle 11.3.2025

Finland Festivals (FF) kiittää mahdollisuudesta antaa eduskunnan sivistysvaliokunnalle lausunto kulttuuripoliittisesta selonteosta (VNS 8/2024 vp). FF kokoaa sateenvarjonsa alle Suomen tärkeimmät taide- ja kulttuurifestivaalit. Musiikin eri lajien lisäksi mukana on niin tanssin, teatterin, kirjallisuuden, kuvataiteen, elokuvan kuin lastenkulttuurinkin parhaat tekijät. Jäsenfestivaaleja on tällä hetkellä lähes sata, ja ne kaikki toimivat aatteellisin periaattein ilman voitontavoittelua.

Ohessa huomioitamme selonteosta:

1.
FF pitää erinomaisena kirjausta siitä, että kulttuuri- ja luovien alojen julkisen rahoitus ja rakenteet parantuvat vuoteen 2040 mennessä niin, että luovan talouden osuus bkt:sta kaksinkertaistuu. **Jotta tämä tavoite voisi toteutua, selonteon hyväksymisen jälkeen on luotava selkeästi aikataulutettu poikkihallinnollinen ja parlamentaarinen suunnitelma siitä, miten tämä tavoite toteutuu**. Vain tätä kautta selonteon tavoite ”pitkäjänteisestä ja monialaisesta kulttuuripolitiikasta” voi toteutua.

Yli hallituskausien ulottuva konkreettinen toimenpidesuunnitelma on välttämätön - ja erityisen tärkeää on, että konkreettiset toimenpide-ehdotukset saadaan liikkeelle heti, jotta nousu kulttuurialaan kohdistuvien huomattavien leikkausten aiheuttamasta lamaannuksesta saadaan käyntiin. Kulttuuriala tarvitsee investointeja, ja kulttuuripoliittinen selonteko voi onnistuessaan olla toimiva tiekartta tulevaisuuteen. **Valtion investointien kulttuuriin tulee kasvaa, ei pienentyä**.

2.
”Kulttuurin perusta tulevaisuudenkestäväksi” ja ”yhteistyön ja osallisuuden voima” -osiot pitävät sisällään monia kannatettavia asioita, mutta **liian vähän kiinnitetään huomiota monikulttuurisuuden ja -kielisyyden kasvuun ja siitä syntyviin tarpeisiin**. Vuonna 2040 erityisesti pääkaupunkiseutu elää monien kielten, kulttuurien ja elämäntapojen keskellä, jolloin esimerkiksi toteamus ”panostetaan eri väestöryhmien osallisuuden lisäämiseen, ja tuetaan monitaustaisten ihmisten toimijuutta ja työllistymistä kulttuurialalla” ilman konkreettisia toimenpide-ehdotuksia jää epämääräiseksi. **Selonteon on syytä visioida selkeämmin kulttuuripolitiikkaa sellaisessa todellisuudessa, jossa monikielisyys elää kansalliskielten rinnalla**. Tässäkään pelkkä visio ei riitä, vaan tueksi tarvitaan toimenpideohjelma.

3.
Väestörakenteen muutoksen vuoksi on tärkeää huolehtia myös semanttisesta tarkkuudesta: **puhe ”suomalaisista” ja ”Suomen kulttuurista” tarvitsee rinnalleen johdonmukaisen puheen ”Suomen kotimaakseen valinneista” ja ”kaikkien Suomessa asuvien” kulttuureista**. Maahanmuuttajat eivät tule luopumaan omasta kulttuuristaan Suomeen asettuessaan, vaan he elävät eri kulttuurien ja kielten moninaisuudessa. Integrointi tapahtuu myös molempiin suuntiin, ja kulttuuripolitiikassa tämä todellisuus on otettava huomioon.

4.
Uudistumisen, kestävyyden ja kasvun mahdollistaminen -osio sisältää hyviä kirjauksia kulttuurialan kasvun mahdollistamiseksi. **Näiden kirjausten lisäksi olisi syytä**

Finland Festivals

mainita selkeästi riskirahoituksen tarve. Taidetuotannon yksi merkittävä ongelma on pelko riskeistä, vaikka uskallus ja uusien teosten tilaaminen on taiteen perusta. Suomalaisessa kulttuuripolitiikassa on hyvin vähän välineitä kokeiluihin, riskinottoon ja uuden toiminnan aloittamiseen. **Selonteossa on siksi syytä ottaa kantaa erilaisten riskirahoitusjärjestelmien luomiseen, ja luoda olosuhteet, että innovatiivisuus nähdään tavoiteltavana.**

Finland Festivals ry:n puolesta

Kai Amberla
toiminnanjohtaja